

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Публічного управління та підприємництва» (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

(підпис)

Валентина КУПРІЯНОВА

(ім'я та прізвище)

«08» вересня 2022 р.

**СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА**

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Експертиза товарів та послуг

(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 12.09.2022 року

Харків – 2022 р.

Розробник: Черевична Н. І., доцент, к.т.н., доц.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри публічного управління та підприємництва (№ 601)

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2022 р.

Завідувач кафедри д.н. з держ. управл.
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Вероніка КОВАЛЬЧУК
(ім'я та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студентського самоврядування від факультету № 6

(підпис)

Катерина БОЦУЛА
(ім'я та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Черевична Наталія Іванівна, к.т.н., доцент.
З 2021 з року викладає в університеті наступні дисципліни:

- Вступ до фаху;
- Ідентифікація та методи визначення фальсифікації;
- Експертиза послуг;
- Товарознавство послуг;
- Технічне регулювання;
- Сенсорний аналіз;
- Експертиза товарів;
- Міжнародний консюмеризм.

Напрями наукових досліджень:
товарознавча експертиза та ідентифікація смакових товарів, методологія сенсорного аналізу продовольчих товарів, дослідження проблематики надання послуг бортового харчування.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 8 семестр.

Обсяг дисципліни:

9 кредитів ЄКТС (270 годин).

Форми здобуття освіти

Денна, дистанційна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – консультації, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний контроль, публічний захист кваліфікаційної роботи.

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – Ідентифікація та методи визначення фальсифікації, Товарознавство послуг, Товарознавство (Харчові продукти), Товарознавство (Непродовольчі товари), виробнича практика.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – БЖД, охорона праці, екологія та цивільний захист; Міжнародний ринок товарів та послуг; Економіка та управління в сфері торгівлі; Товарознавство в аерокосмічній галузі та машинобудуванні.

3. Мета та завдання освітньої компоненти

Кваліфікаційна робота є самостійною і логічно завершеною роботою, що пов'язана з вирішенням завдань того виду (видів) діяльності, до якого готується бакалавр в рамках освітньої програми та містить сукупність результатів, положень, що пропонуються для публічного захисту.

Метою виконання кваліфікаційної роботи є визначення рівня підготовленості студента до розв'язання комплексу сучасних наукових і прикладних завдань відповідно до узагальненого об'єкта діяльності на основі застосування системи теоретичних знань і практичних навичок, отриманих у процесі всього періоду навчання відповідно до вимог стандарту вищої освіти.

Завданнями кваліфікаційної роботи є:

- систематизація, закріплення і розширення теоретичних знань, отриманих у процесі навчання за освітньо-професійною програмою підготовки фахівця освітнього ступеня бакалавр, їх практичне використання при вирішенні конкретних наукових, прикладних, економіко-соціальних і виробничих питань у певній галузі професійної діяльності;

- розвиток навичок самостійної роботи, оволодіння методикою досліджень.

Кваліфікаційна робота виконується відповідно до напрямів наукових досліджень кафедри публічного управління та підприємництва та має засвідчити рівень професійної та практичної підготовки випускника, здатність застосувати здобуті в університеті знання, вміння і практичні навички для розв'язання складних завдань у підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності, здобуті вміння та навички практичної роботи, здатність критично та креативно мислити, вміння відстоювати й аргументувати власну точку зору.

Кваліфікаційна робота виконується на основі поглибленого вивчення спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, передового досвіду з обраної проблеми, а також результатів власних досліджень реального об'єкта з метою вирішення певних наукових та прикладних завдань у сфері майбутньої професійної діяльності.

Компетентності, які забезпечуються:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність спілкуватися іноземною мовою;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність працювати в команді;
- здатність виявляти ініціативу та підприємливість;
- прагнення до збереження навколишнього середовища;
- здатність діяти відповідально та свідомо;
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і

громадянина в Україні;

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

- критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності;

- здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур;

- здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин;

- здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур;

- здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності;

- здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності;

- здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур;

- здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності;

- здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур;

- здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

Результати навчання, які забезпечуються:

- використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства;

- використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях;

- застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності;

- мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами;

- використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності;

- організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності;

- вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей;
- демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати;
- застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур;
- знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави;
- демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства;
- демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці;
- володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур;
- використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур;
- вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності;
- оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів;
- знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці;
- вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів;
- знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності;
- застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм;
- знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

Здобувач повинен **вміти**:

- логічно та аргументовано викладати матеріал;
- коректно використовувати статистичні, математичні та інші методи;
- проводити власні дослідження;
- володіти навичками узагальнення, формулювання висновків;
- працювати з інформаційними джерелами;
- ініціювати та обґрунтовувати інноваційні підходи та напрями вирішення завдань, що досліджується.

4. Етапи та послідовність виконання кваліфікаційної роботи бакалавра

Кваліфікаційна робота бакалавра має бути написана державною мовою, також може і іноземною мовою (за погодженням з випусковою кафедрою та кафедрою іноземних мов професійного спрямування), якою володіє здобувач вищої освіти бакалаврської програми.

Кваліфікаційна робота, яка не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, написана без дотримання затвердженого плану, не містить матеріалів конкретного дослідження теми, обґрунтованих проектних пропозицій до захисту не допускається.

Основні етапи виконання кваліфікаційної роботи:

1. Вибір і затвердження теми кваліфікаційної роботи.
2. Складання та затвердження завдання на кваліфікаційну роботу, складання календарного плану виконання.
3. Формування списку джерел інформації та їх ретельне вивчення.
4. Консультація з науковим керівником і уточнення/затвердження плану кваліфікаційної роботи.
5. Проведення досліджень за основними розділами.
6. Опрацювання та викладення результатів досліджень.
7. Оформлення кваліфікаційної роботи.
8. Зовнішнє рецензування.
9. Попередній захист кваліфікаційної роботи на випусковій кафедрі та отримання допуску до її захисту у екзаменаційній комісії (ЕК).
10. Захист кваліфікаційної роботи на засіданні ЕК.

5. Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт

1. Оцінка асортименту, споживчих властивостей та ступеня захисту прав споживачів при реалізації (назва) товарів (за матеріалами...)
2. Аналіз заходів щодо забезпечення захисту прав споживачів при наданні послуг роздрібною торгівлі товарами (за матеріалами...)
3. Дослідження споживчих властивостей (назва) товарів та організація інформаційно-аналітичної роботи зі споживачами (за матеріалами...)
4. Оцінка якості послуг оптової торгівлі, які надаються у м. Харків та підсумки інспекційної роботи з їх контролю (за матеріалами...)
5. Порівняльне тестування асортименту і якості товарів вітчизняного та імпортного виробництва та організація роботи по оприлюдненню консумерської інформації для споживачів (за матеріалами...)
6. Сучасні методи оцінка якості (назва) товарів та організація інспекційної роботи щодо додержання закону про захист прав споживачів (за матеріалами...)
7. Моніторинг безпечної продукції на ринку та гармонізація українських стандартів з міжнародними (за матеріалами...)
8. Оцінка якості послуг та ступеня захисту прав споживачів в закладах ресторанного господарства (за матеріалами...)

9. Характеристика методів фальсифікації (назва) товарів та заходи по її запобіганню (за матеріалами...)
10. Аналіз ступеню додержання законодавства щодо захисту прав споживачів при наданні готельних послуг та експертиза їх якості (за матеріалами...)
11. Дослідження якості (назва товару), що виробляється на підприємстві (за матеріалами ...)
12. Порівняльна оцінка якості пакувальних матеріалів для (назва товару)
13. Оцінка якості квіtkово-декоративної продукції, яка реалізується (назва підприємства)
14. Порівняльна оцінка якості (назва квіtkів) вітчизняного та іноземного вирощування
15. Порівняльна товарознавча характеристика (назва) товарів, що реалізується у супермаркеті (назва)
16. Товарознавча оцінка якості (назва) товарів, що виробляється на підприємстві (за матеріалами ...)
17. Дослідження споживних властивостей (назва) товарів, що реалізується (назва підприємства)
18. Дослідження асортименту і якості (назва), товарів що реалізується у супермаркеті (назва)
19. Структура асортименту та якість (назва) товарів, що реалізується у торговельній мережі м. Харкова
20. Товарознавча оцінка якості (назва) товарів різних виробників під час їх реалізації
21. Товарознавча характеристика (назва) товарів та організація торгівлі ним
22. Товарознавча оцінка (назва) товарів вітчизняних виробників, що реалізуються у торговій мережі міста Харкова
23. Оцінка якості послуг закладу ресторанного господарства (назва)
24. Порівняльна оцінка послуг закладів готельного господарства та контроль їх якості
25. Порівняльна характеристика послуг роздріbної торгівлі
26. Особливості оцінки якості послуг оптової торгівлі, які надаються у м. Харкові
27. Дослідження стану ринків різного виду у торговій мережі міста Харкова
28. Особливості оцінки надання побутових послуг
29. Товарознавча оцінка якості послуг торговельної мережі щодо виробництва кулінарної продукції
30. Товарознавча характеристика вторинної сировини, отриманої під час виробництва (назва товару) (за матеріалами ...)
31. Моніторинг безпечності молочної продукції на ринку та гармонізація українських стандартів з міжнародними
32. Товарознавча характеристика мармеладу та формування попиту на нього
33. Дослідження якості та конкурентоспроможності молока питного під час його реалізації у торговельній мережі супермаркету (назва)

34. Оцінка якості та безпечності чаю чорного байхового, аналіз його ринку та конкурентоспроможності (за матеріалами супермаркету (назва))
35. Моніторинг якості та безпеки ячмінного борошна на ринку та гармонізація українських стандартів з міжнародними
36. Характеристика методів фальсифікації меду та заходи по її запобіганню
37. Порівняльна оцінка якості морозива, у різних видах упакування та виведення їх споживчих переваг (за матеріалами ...)
38. Дослідження якості та конкурентоспроможності (назва) товарів, що виробляються на підприємстві (за матеріалами...)
39. Порівняльна товарознавча характеристика (назва) товарів, що реалізуються у торгівельній мережі та організація торгівлі ними (за матеріалами...)
40. Аналіз ринку, асортименту, якості (назва) товару та організація торговельно-технологічних процесів при його реалізації (за матеріалами...)
41. Порівняльна оцінка якості (назва) товару у різних видах упакування та виявлення їх споживчих переваг (за матеріалами...)
42. Товарознавча характеристика вторинної сировини, отриманої під час виробництва (назва) товарів (за матеріалами...) та аналіз їх ринку
43. Порівняльна оцінка якості (назва) товарів вітчизняного та іноземного походження та прогноз їх комерційного успіху (за матеріалами...)
44. Оцінка якості та безпечності (назва) товарів, аналіз їх ринку та конкурентоспроможності(за матеріалами...)
45. Споживча оцінка (назва) товарів та логістичні канали їх розподілу (за матеріалами...)
46. Дослідження впливу умов зберігання (назва) товарів на їх якість та організація торговельно-технологічних процесів при цьому (за матеріалами...)
47. Товарознавча характеристика (назва) товарів та формування попиту на них (за матеріалами...)
48. Товарознавча характеристика (назва) товарів та формування попиту на них (за матеріалами...)
49. Ідентифікації торговельних послуг та організація роботи із скаргами споживачів (за матеріалами...)
50. Сучасні методи фальсифікації (назва) товарів та захист прав споживачів при їх виявленні (на матеріалах...)

6. Методи навчання

На теоретичному рівні дослідження використовуються такі загальнонаукові методи: ідеалізація та формалізація; аналіз і синтез; індукція та дедукція; прийняття гіпотез; створення теорії.

Емпіричні дослідження – спостереження і дослідження конкретних явищ, експеримент, а також узагальнення, класифікація і опис результатів дослідження і експерименту, впровадження їх у практичну діяльність людей. Емпіричний цикл дослідження складається з спостережень, що передбачає збір та групування

емпіричних фактів, формулювання гіпотези, її перевірку, а також оцінку результатів перевірки гіпотези. На емпіричному рівні дослідник отримує нові знання за допомогою опису, спостереження та експерименту.

7. Методи контролю

Поточний контроль за ходом виконання кваліфікаційної роботи, підсумковий контроль – публічний захист.

Захист кваліфікаційної роботи бакалавра

Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи та його організація. Перш ніж остаточно виконана кваліфікаційна робота буде допущена до публічного захисту, з метою попередньої перевірки її якості, відповідності профілю спеціальності та вимогам до такого виду робіт вищих закладів освіти, проводиться попередній захист кваліфікаційної роботи. Дата передзахисту призначається завідувачем кафедри за узгодженням з науковим керівником роботи. Здобувачі, кваліфікаційні роботи яких на попередньому захисті були оцінені позитивно, допускаються до захисту на засіданні ЕК.

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі, які успішно та в повному обсязі виконали навчальний план. Кваліфікаційна робота подається керівникові для перевірки у строки, визначені у завданні на виконання кваліфікаційної роботи.

Керівник надає відгук про кваліфікаційну роботу, в якому визначаються: актуальність дослідження; ефективність використання методів дослідження, ступінь досягнення мети дослідження, вирішення поставлених завдань, практичну значущість результатів, особисті якості виконавця кваліфікаційної роботи щодо здобутих у процесі навчання теоретичних знань та рівня практичної підготовки, вміння самостійно вирішувати практичні завдання, логічно систематизувати, аргументовано викладати матеріал і робити висновки; оцінювати перспективність та ефективність запропонованих рекомендацій, робити висновки, критично ставитися до недоліків роботи (за наявності), оцінка кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота обов'язково повинна мати відгук (рецензію) зовнішнього рецензента. Рецензентами можуть бути фахівці-практики, науковці, провідні викладачі ЗВО тощо.

Під час рецензування кваліфікаційної роботи рекомендується визначити:

- актуальність теми;
- повноту розроблення завдань;
- використання сучасних методів дослідження;
- обґрунтованість висновків і пропозицій;
- участь здобувача у проведених дослідженнях, теоретичній та аналітичній обробці отриманих результатів, формулюванні методичного підходу;
- вміння здобувача чітко, грамотно й аргументовано викладати матеріал, правильно оформлювати його;

– недоліки щодо змістової частини роботи та оформлення.

Рецензія надається письмово і повинна містити загальний висновок щодо рекомендацій до захисту (рекомендовано або не, рекомендовано) у ЕК.

Подана до захисту кваліфікаційна робота повинна мати на титульній сторінці підписи здобувача, керівника, рецензента, завідувача кафедри.

Захист кваліфікаційної роботи відбувається на засіданні екзаменаційної комісії (ЕК), графік роботи якої затверджує ректор університету.

Обсяг тексту доповіді має відповідати 10-12 хвилинам виступу. У доповіді має бути відображено: актуальність теми, мету і завдання роботи, основні результати роботи. Особливу увагу слід зосередити на обґрунтуванні пропозицій і рекомендацій та оцінюванні їх ефективності.

Перед захистом здобувачеві слід уважно прочитати рецензію, особливо звернути увагу на висловлені рецензентом зауваження і по можливості усунути зазначені недоліки або дати аргументовану відповідь у доповіді.

Здобувач має послідовно ілюструвати доповідь наочними матеріалами й забезпечувати повноту висвітлення всіх положень, які підлягають захисту. Він стисло доповідає комісії сутність проведеного дослідження, оцінює отримані результати, ілюструючи доповідь посиланнями на наочні матеріали.

Після доповіді члени ЕК, присутні на захисті викладачі, спеціалісти ставлять здобувачеві запитання щодо змісту роботи. За результатами захисту кваліфікаційної роботи на закритому засіданні ЕК ухвалює рішення щодо оцінювання захисту і роботи в цілому (враховуючи відгук керівника, рецензента, зміст доповіді, відповіді на запитання), а також присвоєння відповідної кваліфікації і видачу диплома державного зразка.

8. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи

Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи є:

- чітке формулювання здобувачем своїх думок;
- обґрунтованість мети, причини дослідження, логічність поставлених завдань і шляхи їх вирішення;
- адекватність у визначенні проблем;
- відповідність розроблення, аналізу, вирішення проблеми рівню бакалавра;
- змістовність і цілісність структури роботи;
- інформативність заголовків і підрозділів щодо їхнього змісту, а також їх зв'язок з іншим текстом;
- логічний зв'язок розглядуваної проблеми з поділом роботи на розділи і підрозділи;
- вміння знаходити й опрацьовувати інформацію;
- використання сучасних методів оброблення і аналізу інформації;
- надійність методів дослідження;
- достатність глибини досліджень;
- обґрунтованість отриманих теоретичних висновків;

- чіткість формулювання висновків і рекомендацій;
- практична цінність результатів дослідження й можливість їх впровадження;
- внесок здобувача в дослідження цієї проблеми, самостійність в роботі;
- наявність всіх необхідних структурних елементів в роботі та їх логічна послідовність;
- зовнішній вигляд кваліфікаційної роботи.

Оцінка роботи виставляється за наступною шкалою:

Відмінно	Кваліфікаційна робота виконана на високому професійному рівні, в ній зроблено власне оцінювання різних джерел інформації, використано сучасні методи дослідження, побудовано формалізовану модель проблеми, проведено комплексні дослідження, розрахунки і на їх основі аргументовано висновки та обґрунтовано пропозиції.
Добре	В кваліфікаційній роботі зроблено власне оцінювання використаних джерел інформації, самостійно проаналізовано зібраний матеріал, звітні дані підприємства, організації, установи на базі якого досліджувалася тема, проведено комплексні дослідження, зроблено висновки та сформульовано пропозиції, але вони не є достатньо аргументованими.
Задовільно	В кваліфікаційній роботі розкрито тему, прореферовано необхідні літературні джерела, проаналізовано відповідні інформаційні та статистичні бази даних, проведено дослідження, сформульовано висновки без необхідного їх обґрунтування.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою для захисту кваліфікаційної роботи
90-100	відмінно
75-82	добре
60-74	задовільно
1-59	незадовільно з можливістю повторного захисту

За результатами публічного захисту кваліфікаційної роботи на засіданні ЕК більшістю голосів приймає рішення щодо оцінки захисту і роботи (враховуючи відгуків керівника, зовнішнього рецензента, зміст доповіді, відповіді на запитання).

9. Політика академічної доброчесності

Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає (Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Лист МОН України № 1/9-650 від 23.10.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#n211>):

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

- <http://library.khai.edu/catalog>
- Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=6821>

11. Рекомендована література

Базова

1. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: [підручник] / В. М. Шейко, Н.М. Кушнарєнко. – 6-те вид., переробл. і доповн. – К.: Знання, 2018. – 310 с.
2. Білоусова Т.П. Основи наукових досліджень: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Т.П. Білоусова, Ю.О. Маркітантов ; Кам'янець-Поділ. держ. ун-т. — Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Поділ. держ. ун-т, 2014. — 119 с — Бібліогр.: с 90—92.
3. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / О.В. Крушельницька. — К. : Кондор, 2016. — 204 с.
4. Кузьменко С.Г. Дипломна (дипломна) — це дуже просто! : наук.-практ. посіб. / С.Г. Кузьменко ; Донец. юрид. ін-т МВС України при Донец. держ. ун-ті. — Донецьк : Норд-Прес, 2014. — 126 с.

Internet-джерела

1. Веб-сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua
2. Веб-сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>
3. Інформація з маркетингу України. – Режим доступу : <http://www.marketing.vc>
4. Головне управління статистики в Харківській області. – Режим доступу : <http://kh.ukrstat.gov.ua/>
5. Веб-сайт статистичного агентства Європейського союзу Eurostat. – Режим доступу : <http://ec.europa.eu/eurostat>
6. Веб-сайт ООН. – Режим доступу : <http://www.un.org/>
7. Веб-сайт Всесвітнього банку ООН (World Bank) – фінансова та економічна інформація 190 країн – членів ООН. – Режим доступу : <http://www.worldbank.org/>